

Sygn. akt I C 985/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Kosińska-Szota

Protokolant: stażysta Kamila Kupiec

po rozpoznaniu 17 czerwca 2019 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa P. z siedzibą we W.

przeciwko G. Ł.

o zapłatę 51 055,79 zł

- I. zasądza od pozwanego G. Ł. na rzecz strony powodowej P. z siedzibą we W. kwot 38 871,82 zł (trzydzieści osiem tysięcy osiemset siedemdziesiąt jeden złotych 82/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 stycznia 2018 roku;
- II. oddała dalej idące powództwo;
- III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 4 549,36 zł (cztery tysiące pięćset czterdzieści dziewięć złotych 36/100) tytułem kosztów procesu.

(...)

UZASADNIENIE

Strona powodowa P. z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanego G. Ł. kwoty 51 055,79 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 17 stycznia 2018 r. i o zasądzenie kosztów procesu 639 zł tytułem opłaty i kosztów zastępstwa procesowego oraz prowizji pobranej od uiszczonej opłaty sądowej. Strona powodowa wskazała w uzasadnieniu pozwu, że pozwany otrzymał od (...) Bank (...) S.A. na podstawie umowy bankowej kwotę określoną w umowie zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach precyzyjnie określonych w umowie, lecz pozwany się z nich nie wywiązał i bank wezwał pozwanego do zapłaty należności. Strona powodowa podała, że 21 marca 2011 r. bank i strona powodowa zawarli umowę przelewu wierzytelności. Następnie strona powodowa i pozwany zawarli 25 czerwca 2012 r. umowę ugody, zgodnie z którą pozwany zobowiązał się do zapłaty kwoty 47 571,82 zł oraz odsetek liczonych od tej kwoty wg stopy procentowej określonej postanowieniami ugody w kwocie 37 017,72 zł, łącznie 84 589,54 zł. Strona powodowa wskazała, że pozwany wpłacił łącznie 17 850 zł i z tej kwoty 200 zł zaliczono na poczet należności głównej, tj. kwoty bazowej, 17 091,92 zł zarachowano na poczet odsetek umownych i 558,08 zł na poczet odsetek za opóźnienie naliczonych po postawieniu należności w stan wymagalności. Powodowy Fundusz podał, że na dzień złożenia pozwu na zadłużenie pozwanego składają się: należność główna (kwota bazowa) 47 371,82 zł, skapitalizowane

odsetki umowne 2 983,13 zł i odsetki za opóźnienie 700,84 zł naliczone od dnia 12 października 2017 r. do dnia poprzedzającego złożenie pozwu w wysokości czterokrotności kredytu lombardowego NBP.

Od wydanego przez referendarza sądowego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym w dniu 7 maja 2018 r. pozwany wniósł sprzeciw zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwany podniósł, że nie poddał się dobrowolnej egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego i wystawienie bte było niekonstytucyjne, a ponadto, że nie otrzymał informacji sprzedaży długu. Pozwany powołał także, iż podpisał ugody z firmą (...) S.A. i uznał przeterminowany dług będąc w bardzo głębokiej depresji spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym i bardzo długo leczył się u psychologa. Pozwany podał, że był zastraszany i z tego powodu i ze względu na stan zdrowia podpisał ugody, a dług był przedawniony i gdyby nie był w depresji powołałby się na przedawnienie. Ponadto pozwany wskazał, że w bte jego dług wynosił 42 372,23 zł, a kapitał 18 250 zł.

W piśmie procesowym dnia 18 lipca 2018 r. strona powodowa podniosła, że zgodnie z wyrokiem TK od dnia 1 sierpnia 2016 r. banki nie mają prawa sporządzać takich tytułów, zaś wydane przed tym dniem pozostają w mocy. Ponadto wskazała, że działania osób reprezentujących stronę powodową nie były sprzeczne z przepisami, prawą, dobrymi obyczajami czy zasadami współżycia społecznego. Nadto wskazał, że zadłużenie pozwanego wynosi 51 055,79 zł, w tym 47 371,82 zł to należność główna oraz skapitalizowane odsetki umowne wraz z odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 listopada 2007 r. pozwany G. Ł. złożył wniosek do (...) Banku (...) S.A. o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 40 000 zł. W dniu 6 listopada 2017 r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. i pozwany G. Ł. zawarli umowę o otwarcie i prowadzenie rachunku bankowego progresywnego.

Dowód:

wniosek o otwarcie i prowadzenie rachunku bankowego z dnia 6.11.2007 r. – k.37 - 40

wniosek o udzielenie kredytu w rachunku bankowym – k.69 - 70

W dniu 22 czerwca 2010 r. bank wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny wskazując, że zobowiązanie pozwanego wynika z umowy kredytu w rachunku bieżącym nr (...), a jego wysokość wynosi 42 016,65 zł. Bank określił należność główną na 35 092,39 zł, odsetki umowne za okres od 14 listopada 2008 r. do dnia wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego na 7 267,01 zł i dalsze odsetki umowne w wysokości odsetek ustawowych od dnia wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego. W dniu 22 września 2010 r. została nadana bte klauzula wykonalności przez referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Kłodzku. W dniu 3 października 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Dowód:

bankowy tytuł egzekucyjny – k.41

postanowienie z dnia 22.09.2010 r. – k.42

postanowienie komornika sądowego – k.43 – 44

W dniu 26 czerwca 2008 r. pozwany uległ wypadkowi komunikacyjnemu. Nie ujawniły się zaburzenia w sferze funkcjonowania intelektualnego, jak i zaburzenia osobowości, a istniejące problemy w funkcjonowaniu pojawiły się po wypadku i odpowiadały obrazowi zespołu stresu pourazowego. W dniu 2 września 2010 r. wyniki pozwanego były na poziomie porównywalnym z poprzednim badaniem. U pozwanego dominującym problemem była obniżająca się odporność na stres, nie ujawniły się cechy dysfunkcji centralnego układu nerwowego.

Dowód:

wynik badania psychologicznego z dnia 27.10.2008 r. – k.73 – 74

opinia psychologiczna z dnia 2.09.2010 r. – k.75

Pozwany od 1 do 23 grudnia 2008 r. przebywał na Oddziale (...) w P. ze względu na zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo – krzyżowego po wypadku oraz choroby krążków międzykręgowych lędźwiowych i innych z uszkodzeniem korzeni nerwów rdzeniowych.

Dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego – k.76

(...) Bank (...) S.A. z/s w W. i strona powodowa zawarły w dniu 21 marca 2011 r. umowę przelewu wierzytelności m. in. przysługującej przeciwko pozwanemu G. Ł. na podstawie umowy z dnia 6 listopada 2007 r. w kwocie 42 372,23 zł.

Dowód:

umowa przelewu wierzytelności z dnia 21.03.2011 r. – k.20 – 21

wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji – k.22

W dniu 25 czerwca 2012 r. strona powodowa i pozwany zawarli ugodę określając wysokość zadłużenia na dzień 15 czerwca 2012 r. na kwotę 47 571,82 zł i pozwany jako dłużnik uznał tę wierzytelność i zobowiązał się do jej spłaty wraz z odsetkami umownymi w wysokości 8 % w stosunku rocznym. Łącznie pozwany zobowiązał się do zapłaty kwoty 74 068,14 zł, w tym 26 496,32 zł z tytułu odsetek umownych w 120 ratach miesięcznych po 200 zł raty od 1 raty do 24 raty, następnie po 300 zł miesięcznie od 25 raty do 36 raty i po 781,76 zł od raty 37 do 119 i 120 rata w kwocie 782,06 zł. Termin płatności pierwszej raty przypadał na 25 czerwca 2012 r., a ostatniej na 25 maja 2022 r.

Dowód: ugoda z dnia 25.06.2012 r. – k.23 – 28

W dniu 20 września 2015 r. strona powodowa i pozwany zawarły porozumienie do ugody z dnia 25 czerwca 2012 r. zadłużenie pozwanego określono już na 84 589,54 zł, w tym 37 017,72 zł z tytułu odsetek umownych. Strony wskazały, że pozwany dokonał wpłaty 8 700 zł i w związku z tym do zapłaty pozostaje kwota 75 889,54 zł i należność ta miała być płaćana w ratach określonych od numeru 37 do 156 po 400 zł od raty 37 do 60, po 693,64 zł od raty 61 do 155 i ostatnia rata w kwocie 693,74 zł.

Dowód: porozumienie do ugody – k.29 – 32

W dniu 2 marca 2015 r. psychiatra wystawił pozwanemu zaświadczenie lekarskie o jego leczeniu z powodu zaburzeń depresyjno – lękowych i przyjmowaniu leków. Pozwany korzystał z leczenia psychiatrycznego.

Dowód:

zaświadczenie lekarskie z dnia 2.03.2015 r. – k.72

wydruki wizyt u lekarza psychiatry - k.102 - 106

Strona powodowa działająca za pośrednictwem (...) S.A. pismem z dnia 7 września 2017 r. wypowiedziała ugodę zawartą 25 czerwca 2012 r. powołując brak wpłat 3 pełnych rat ugody, a okres wypowiedzenia określiła na 7 dni.

Dowód: wypowiedzenie ugody z dnia 7.09.2017 r. - k.33

W dacie zawierania ugody z dnia 25 czerwca 2012 r. i porozumienia do ugody pozwany nie znajdował się w stanie wyłączającym świadome bądź swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. U pozwanego występowało nasilenie objawów depresyjnych na poziomie pogranicza łagodnej i umiarkowanej formy depresji. Skrajnie głębokie nasilenie

depresji nie miało miejsca w życiu powoda, zwłaszcza w okresie bliskim czasowi zawierania ugody z 25 czerwca 2012 r. i 20 września 2015 r. W tym czasie pozwany znajdował się w okresie takiego nasilenia choroby, który to stan nie ograniczał mu w istotnym stopniu możliwości świadomego i swobodnego powzięcia decyzji i wyrażenia woli (podobnie jak w chwili obecnej).

Dowód:

opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii W. B. – k.85

pisemne wyjaśnienia złożonej opinii z dnia 8.04.2019 r. - k.118

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części, tj. co do kwoty 38 871,82 zł.

Zarzut pozwanego co do nieważności złożonych w dniach 25 czerwca 2012 r. i 25 września 2015 r. oświadczeń woli ze względu na jego stan zdrowia okazał się chybiony. Opinia biegłego sądowego z dnia 18 listopada 2018 r. i jej pisemne wyjaśnienia w sposób nie budzący wątpliwości wykazały, że u pozwanego występują zaburzenia depresyjne, jednakże ani 25 czerwca 2012 r., ani 20 września 2015 r. zaburzenia nie świadczą o tym, że stan zdrowia psychicznego pozwanego istotnie ograniczał, bądź zwłaszcza wyłączał zdolność pozwanego do świadomego i swobodnego podejmowania decyzji i składania oświadczeń woli.

Stwierdzić należy w odniesieniu do zastrzeżeń do opinii biegłego sądowego psychiatry, że pozwany wysnuwa ze swojej choroby pozytywne dla siebie wnioski, nie bacząc na brak wiadomości specjalnych z zakresu psychiatrii. Wbrew zarzutom pozwanego, biegły nie negował w swojej opinii depresji, na którą choruje pozwany, lecz jednoznacznie wskazał, że jej objawy nie były tak silne by powodowały działanie pozwanego z wyłączeniem świadomości lub swobody przy podejmowaniu decyzji. Biegły dokładnie wyjaśnił wysnute w opinii wnioski wskazując, że u pozwanego można rozpoznać istnienie uwarunkowanych sytuacyjnie problemami finansowymi i zdrowotnymi, zaburzenia lękowo – depresyjne, jednak nie należą one do zaburzeń psychicznych, które ograniczałyby w istotny sposób zdolność rozpoznania znaczenia dokonywanych czynów i pokierowania swym postępowaniem. W ocenie Sądu, opinia jest jednoznaczna, spójna i logiczna.

Mając na względzie powyższe nie sposób więc uznać, że ze względu na stan zdrowia pozwanego w dniach 25 czerwca 2012 r. i 20 września 2015 r. pozwany podpisał oświadczenia woli z wyłączeniem świadomego i swobodnego podjęcia decyzji.

Odnosząc się natomiast do żądania zapłaty przez stronę powodową kwoty 51 055,79 zł podlegało ono uwzględnieniu co do kwoty 38 871,82 zł.

Z przeprowadzonych dowodów wynika jednoznacznie, że pozwanego i pierwotnego wierzyciela (...) Bank (...) S.A. łączyła umowa o prowadzenie rachunku bankowego i umowa kredytu w rachunku bankowym. Okoliczności związanych z tymi zdarzeniami prawnymi pozwany nie kwestionował, a w swoich zeznaniach podał, że chciałby spłacić ten dług bankowi. Zatem nie sposób uznać, by jego wolą nie była spłata zaciągniętego zobowiązania. Ponadto, w chwili podpisywania ugody z 25 czerwca 2012 r. roszczenie nabyte przez stronę powodową nie było przedawnione. Mając na względzie przeprowadzone dowody z dokumentów, jak również opinię biegłego sądowego psychiatry stwierdzić należy, że strona pozwana skutecznie nabyła wierzytelność zgodnie z przepisem art.509 k.c. i nast. Zwrócić należy jednak uwagę, że w dacie zawarcia umowy przelewu wierzytelności w dniu 21 marca 2011 r. wynosiła ona 42 372,23 zł. W dacie wniesienia pozwu wynosiła ona 47 571,82 zł. Oczywiście jest, że od należności głównej określonej choćby w bankowym tytule egzekucyjnym z dnia 22 czerwca 2010 r. od kwoty 42 016,65 zł naliczane były odsetki umowne od dnia wystawienia bte w wysokości odsetek ustawowych. Strona powodowa określił je wnosząc pozew, że należność główna wraz z odsetkami wynosi 47 371,82 zł. Jednak z nieznanymi względów strona powodowa zażądała w pozwie

od kwoty 51 055,79 zł odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie od dnia 17 stycznia 2018 r.

Zwrócić należy uwagę, że kwoty zadłużenia wskazane w ugodzie z 25 czerwca 2012 r. i w porozumieniu do ugody z 20 września 2015 r. określające na dzień 25 czerwca 2012 r. zadłużenie na 74 068,14 zł i na dzień 20 września 2015 r. na 84 589,54 zł po pierwsze, zostały wpisane w oderwaniu od obowiązujących przepisów co do odsetek maksymalnych, po drugie, wg strony powodowej mimo wpłaty pozwanego 8 700 zł po 3 latach i 3 miesiącach od podpisania ugody zadłużenie pozwanego wzrosło do 75 889,54 zł. Tych okoliczności strona powodowa nie wyjaśniła.

Skoro kwota należności głównej to 47 371,82 zł, a pozwany wpłacił 8 700 zł, to zasądzeniu podlegała kwota 38 871,82 zł. Sąd nie uwzględnił zapisów porozumienia do ugody z dnia 25 czerwca 2012 r. podpisanego 20 września 2015 r. w zakresie skapitalizowanych odsetek, ponieważ strona powodowa nie odnosiła się do tych zapisów w uzasadnieniu pozwu, lecz w pozwie wskazała, że odsetki umowne naliczyła od kwoty bazowej ugody według stopy procentowej określonej postanowieniami umowy ugody 2 983,13 zł, zaś na kwotę odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia obliczoną od kwoty bazowej ugody w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP naliczaną od 12 października 2017 r. do dnia poprzedzającego wytoczenie powództwa to kwota 700,84 zł. Odsetek tych nie sposób zweryfikować, czy są sprzeczne z postanowieniami § 3 ust. 1 ugody z 25 czerwca 2012 r., a także z postanowieniami art.482 k.c. stanowiącym w § 1, iż od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy. W § 2 postanowiono, że przepis paragrafu poprzedzającego nie dotyczy pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe. Jak już wskazano, w porozumieniu z 20 września 2015 r. kwota odsetek wynosiła już nie 26 496,32 zł, choć pozwany spłacił część należności, to w porozumieniu wysokość odsetek wyliczono na 37 017,72 zł. Strona powodowa nie przedstawiła szczegółowego sposobu wyliczenia należności nie bacząc na to, że sprawa toczyła się z udziałem konsumenta. Ponadto, nie można pominąć, iż zadłużenie 47 571,82 zł składały się również odsetki umowne, co wynikało z bankowego tytułu egzekucyjnego. Rzeczą strony powodowej jako profesjonalisty jest dokładne określenie sposobu wyliczenia skapitalizowanych odsetek, a więc jaką konkretnie kwotę przyjęła do wyliczeń, w jaki sposób i jakie odliczała raty wpłacane przez pozwanego, tak by zarówno pozwany, jak i Sąd mogli poprawność tych wyliczeń sprawdzić i ewentualnie skorygować. Z kolei rzeczą pozwanego było przedstawienie dowodów, z których wynikałoby kiedy i w jakiej wysokości wpłacił kwoty na poczet należności objętej pozwem. Pozwany jednak skoncentrował się na zarzucie nieważności umowy. Skoro tych elementów zabrakło, to Sąd zasądził na podstawie art.353 § 1 k.c. kwotę 38 871,82 zł jako różnicę między kwotą 47 571,82 zł i kwotą 8 700 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 17 stycznia 2018 r., zgodnie z art.481 § 1 i 2 k.p.c., ponieważ zasadności odsetek umownych strona powodowa nie wykazała.

W pozostałej części, tj. co do kwoty 12 183,97 zł powództwo podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

O kosztach orzeczono na mocy art.100 k.p.c. stosunkowo je rozdzielając. Strona powodowa wygrała proces w 76 %, a przegrała w 24 %. Koszty strony powodowej wyniosły 2 369 zł (opłata sądowa od pozwu 639 zł i 1 730 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł i koszty zastępstwa procesowego 3 600 zł zgodnie z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (liczone od wartości należności głównej, ponieważ zgodnie z art.20 k.p.c. do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się odsetek, pożytków i kosztów, żądanych obok roszczenia głównego); łącznie 5 986 zł x 76 %, co daje kwotę 4 549,36 zł.